

СИЛАБУС

з дисципліни «Адміністрування податків і зборів»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 24 годин лекції, 24 годин – практичні заняття, 42 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Рижикова Наталія Іванівна, д.е.н., професор кафедри обліку та аудиту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/rizhikova-natalija-ivanivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити – базові знання з дисциплін: Українська мова (за професійним спрямуванням), «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік ІІ», «Організація бухгалтерського обліку», «Бухгалтерський облік», «Облік та звітність в оподаткуванні», «Управлінський облік», «Податкова система», «Звітність підприємств».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Навчальна дисципліна «Адміністрування податків і зборів» буде корисна майбутнім фахівцям з фінансів, банківської справи та страхування для набуття знань та практичних навичок щодо формування у студентів знань з теоретичних, методологічних та практичних аспектів адміністрування платежів до бюджетів та цільових державних фондів, мотивації добровільної сплати податків, їх примусового стягнення та застосування мір відповідальності до порушників податкової дисципліни. Дисципліна вивчає систему взаємовідносин між органами державної фіскальної служби та платниками податків і зборів. Дисципліна розкриває теоретичні та практичні основи оподаткування; основні положення нормативно-правової бази України у сфері справляння податків; функціональні обов'язки, права та повноваження податкових органів під час здійснення податкової роботи; права та обов'язки платників податків щодо виконання власних податкових зобов'язань; діючі податкові технології та сервіси, які використовуються у вітчизняній практиці адміністрування податків тощо. Даний курс повинен сприяти формування висококваліфікованих фахівців-управлінців у галузі оподаткування. Адміністрування податків є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмій, що формують профіль фахівця в галузі економіки.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- поняття і предмет податкового адміністрування та менеджменту на підприємстві;
- основні принципи і специфіку податкового менеджменту в організації;
- принципів положення створення податкового менеджменту в організації;
- основні концепції побудови економічних взаємовідносин між державними податковими органами та конкретними господарючими суб'єктами;
- методи планування та управління податковими витратами на корпоративному рівні;

вміти:

- орієнтуватися у чинному податковому законодавстві;
- аналізувати чинне законодавство і професійно застосовувати його норми у конкретних ситуаціях;
- визначати податкові зобов'язання господарюючого суб'єкта;
- розраховувати можливі суми податкових платежів підприємства;
- визначати об'єктивні і суб'єктивні причини недоліків в організації податкового менеджменту на підприємстві;
- розробляти рекомендації щодо оптимізації податкових платежів господарюючого суб'єкта;
- виявляти резерви зниження податкових витрат господарюючого суб'єкта.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою курсу є набуття теоретичних знань і практичних навичок з адміністрування податків і зборів на підприємствах, в організаціях і установах України. Майбутні фахівці повинні володіти знаннями необхідних теоретичних основ, методичних рекомендацій і професійних навичок стосовно адміністрування податків та порядку погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами.

Завдання курсу:

- формування у студентів належного рівня знань про теоретичні аспекти податкового адміністрування;
- набуття системного розуміння організації процесу адміністрування податків в Україні;
- знання сучасних технологій адміністрування податків та особливості їх використання в Україні;
- знання ролі податкового консультування для держави і суспільства;
- набуття навичок з оцінювання якості консультаційно-сервісної роботи працівників відповідних підрозділів ДФС України;
- знати специфіку оскарження рішень контролюючих органів платниками податків;
- засвоїти особливості досудового та судового розгляду податкових спорів в Україні та розвинених країнах світу.

Компетентності:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання;
- здатність використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують порядок реалізації державного податкового менеджменту, зокрема адміністрування та регулювання;
- здатність володіти етапами, способами та методичним забезпеченням податкового адміністрування.

Результати навчання. В результаті вивчення курсу студенти мають набути навички щодо теоретичних, методологічних та практичних аспектів адміністрування платежів до бюджетів та цільових державних фондів, мотивації добровільної сплати податків, їх примусового стягнення та застосування мір відповідальності до порушників податкової дисципліни.

Структура курсу:

Тема 1. Система адміністрування податків, зборів, платежів в Україні

Сутність та необхідність податкового адміністрування. Характеристика діючої системи адміністраторів податків, зборів, платежів. Контролюючі органи та органи стягнення. Листування платників податків та контролюючих органів. Електронний кабінет.

Тема 2. Адміністратори податків, зборів, платежів (контролюючі органи)

Права, обов'язки та відповідальність контролюючих органів. Правові засади системи надання адміністративних послуг органами ДФС. Адміністративні послуги ДФС України та їх характеристика.

Тема 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів

Визначення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючого органу. Збір податкової інформації. Отримання податкової інформації контролюючими органами. Обробка та використання податкової інформації.

Тема 4. Визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків

Визначення сум податкових та грошових зобов'язань. Скасування рішень контролюючих органів. Оскарження рішень контролюючих органів. Строки сплати податкового зобов'язання. Податкове повідомлення-рішення. Податкова вимога. Відкликання податкового повідомлення-рішення і податкової вимоги.

Тема 5. Порядок обліку платників податків, зборів, платежів у контролюючих органах

Правові засади організації обліку платників податків у контролюючих органах. Порядок взяття на облік за основним місцем обліку платників податків – юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів. Взяття на облік за основним місцем обліку само зайнятих осіб. Порядок внесення змін до облікових даних платників податків. Оприлюднення даних про взяття на облік платників податків. Порядок зняття з обліку платників податків у контролюючих органах.

Тема 6. Конфлікт інтересів у податкових правовідносинах та шляхи його вирішення

Поняття та причини виникнення конфлікту інтересів у податкових правовідносинах. Податкові консультації, податкові роз'яснення як форма запобігання конфлікту інтересів у податкових правовідносинах. Податковий компроміс як форма вирішення конфлікту інтересів у податкових правовідносинах.

Тема 7. Адміністрування податкового боргу

Поняття податкового боргу платника податку. Методика встановлення загрози виникнення, накопичення або непогашення податкового боргу. Розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків. Джерела та принципи погашення податкового боргу платників податків. Податкова застава та процедура її застосування. Порядок застосування адміністративного арешту майна платника податків. Порядок списання безнадійного податкового боргу платників податків.

Тема 8. Відповідальність

Види відповідальності за порушення законів з питань оподаткування. Загальні умови притягнення до фінансової відповідальності. Штрафні (фінансові) санкції (штрафи). Пеня. Строки давності для застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів).

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50% семестрової оцінки (залік).

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>